

NOGMAALS *STROMBUS GIGAS* BEWERKT TOT STEEKWAPEN

Gijs C. Kronenberg

Once more *Strombus gigas* tooled as stabbing weapon.

It has been speculated that (parts of) the shells of *Strombus gigas* have been used as a stabbing weapon. This is still not a proven fact.

Dankbaar voor het feit dat de heer Moolenbeek (2001) zich ingehouden heeft - wellicht dat hier nog eens inspiratie voor een thriller uit gaat komen waarmee een van de bronnen van Meeuwse (zie Kronenberg, 2000b) alsnog een rol zou kunnen gaan spelen - lijkt het erop dat de discussie zich langzamerhand in tijd en van strijdtoneel heeft verplaatst.

Even recapitulerend: Meeuwse (2000) maakte gewag van het voorkomen van dolken gemaakt van schelpen van *Strombus gigas* in de Florida Keys in de 17e en 18e eeuw (of kort daarna) door immigranten. Overigens hadden die immigranten met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid al metalen dolken meegenomen. Columbus en zijn bemanning "ontdekten" Amerika omstreeks 1492, waarbij de noodzaak om schelpen te bewerken vervallen was. Via andere bijdragen (Mienis, 2000; Kronenberg, 2000) zijn we aangeland op wat meer pure speculatie over het al dan niet bestaan van als dusdanig gebruikte dolken, gemaakt van deze grote schelpen.

Via de bijdrage van de heer Moolenbeek (2001) zijn we inmiddels aangeland bij de ABC-eilanden, en een heel stuk verder terug in de tijd. Daarnaast stelt Moolenbeek (2001) dat hij proefondervindelijk heeft aangetoond dat ermee gestoken kan worden. Maar dat wil nog niet zeggen dat (bewerkte) schelpen van *S. gigas* ook daadwerkelijk als steekwapen hebben gefungeerd, noch op de ABC-eilanden, noch op de Florida Keys. Dit is min of meer vergelijkbaar met de stelling die ik poneerde (Kronenberg, 2000a) over het gebruik van *Harpago chiragra* (en ook *Harpago arthritica*) nl. dat deze als steekwapens gebruikt zouden kunnen zijn (ook proefondervindelijk aangetoond, maar ook hier geen vrijwilligers beschikbaar), of dat de schelp van *Busycon contrarium* gebruikt zou kunnen zijn bij het ritueel doorsnijden van polsen (niet proefondervindelijk getest) van krijgsvangenen door de Maya's en/of Seminole Indianen, en

de schelp van *Cassis cornuta* als boksbeugel door een inmiddels uitgeroeide stam op de Filippijnen, en de leden van de nog niet ontdekte stam op Papua-Nieuw-Guinea die levende exemplaren van *Conus geographus* naar hun vijanden gooien, of vul zelf maar in.

Waarom nu dit stukje?

De discussie is wat uit de hand gelopen, mede ook door mijn toedoen. Het gaat immers niet meer over immigranten op de Florida Keys en hun ongetwijfeld schilderachtige gebruiken waar het allemaal mee begon. Daarnaast heeft het er de schijn van, getuige de titels van de artikelen van Meeuwse (2000) en Moolenbeek (2001), dat aangetoond is dat schelpen van *S. gigas* als dolk gebruikt zijn. Niets is minder waar, want ook Moolenbeek (2001) geeft zelf duidelijk aan "... gebrek aan Indianen en overlevering blijft het gissen hoe zij werkelijk gebruikt werden.", een conclusie waar ik me geheel in kan vinden. Maar voordat we het weten wordt er door iemand incorrect geciteerd, en zijn de dolken een vaststaand feit. En om dat te voorkomen....

Literatuur

- KRONENBERG, G.C., 2000a. Naschrift bij 'Strombus gigas bewerkt tot steekwapen' – Correspondentieblad Nederlandse Malacologische Vereniging 314: 68.
- KRONENBERG, G.C., 2000b. *Strombus gigas* bewerkt tot steekwapen: bestaat dat echt? – Correspondentieblad Nederlandse Malacologische Vereniging 317: 145-147.
- MEEUWSE, A.D.J., 2000. *Strombus gigas* bewerkt tot steekwapen. – Correspondentieblad Nederlandse Malacologische Vereniging 314: 68.
- MIENIS, H.K., 2000. Steekwapens gemaakt van schelpen. – Correspondentieblad Nederlandse Malacologische Vereniging 317: 144-145.
- MOOLENBEEK, R.G., 2001. *Strombus gigas* bewerkt tot steekwapen. – Spirula 323: 115.

Adres van de auteur:
Milieu Educatie Centrum
Postbus 435
5600 AK Eindhoven
e-mail: gijsckro@worldonline